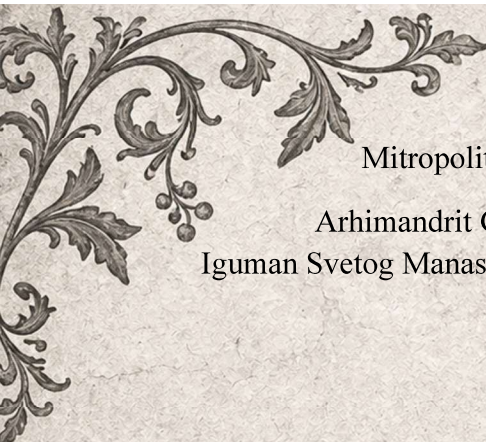

Mitropolit Antonije (Blum)

Arhimandrit GEORGIJE Kapsanis
Iguman Svetog Manastira Grigorijata na Svetoj Gori

MOLITVA I OBOŽENJE

**Savremene pravoslavne pouke
o putu ka sjedinjenju sa Bogom**

Naslovi originala:
SCHOOL OF PRAYER
Metropolitan Anthony Bloom
Paulist Press 1988

Η ΘΕΩΣΙΣ ΩΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
Αρχιμανδρίτου Γεωργίου Καθηγουμένου της ι. Μονής Γρηγορίου
Ιερά Μονή Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους 2000

Prevod sa engleskog na srpski: Sasho Kuzmanoski
Urednik: Nataša Dančevska
Lektor: Vera Todorović
Korice i priprema za štampu: Sašo Kuzmanovski
Štampa: Studentski servis, 1000 Skoplje, 2026
Izdavač: Ikona, bul. Partizanski odredi br. 9, Skoplje
Tiraž: 500
CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент
Охридски", Скопје

27-282.5

ANTONIJE, Blum, mitropolit

Molitva i oboženje : savremene pravoslavne pouke o putu ka
sjedinenju sa Bogom / mitropolit Antonije (Blum) ; [prevod sa
engleskog na srpski Sasho Kuzmanoski]. - Skoplje : Ikona, 2026. - 150
стр. ; 20 см

Превод на делото: Η θεωσις ως σκοπος της ζωής του ανθρώπου. -

Преведено според: School of prayer / Anthony Bloom

ISBN 978-608-286-023-7

а) Молитви -- Упатства

COBISS.MK-ID 69755909

SADRŽAJ

O MOLITVI.....	5
----------------	---

ŽIVOT I MOLITVA SU JEDNO	7
SVE JE U NAŠOJ VERNOSTI BOGU	10
POTRUDIMO SE DA SE MOLIMO BOGU U ISTINI.....	18
„GDE SI, GOSPODE, POKAŽI MI SE, NE MOGU DA ŽIVIM BEZ SMISLA I CILJA!“	20
TRAGAJMO ZA NEVIDLJIVIM IZA ONOGA ŠTO JE VIDLJIVO	22
BUDIMO UVEK DO KRAJA ISKRENI U MOLITVI.....	24
POGRUŽAVAJMO SE U MOLITVENO ISKUSTVO SVETIH	26
POMOLIMO SE SVETIMA DA NAM POMOGNU DA RAZUMEMO MOLITVE	28
IMAJMO HRABROSTI DA U MOLITVI PRIZNAMO BOGU KOLIKO NEDOSTOJNIM ŽIVOTOM SVAKODNEVNO ŽIVIMO	30
ISUSOVA MOLITVA: „GOSPODE, ISUSE HRISTE, SINE BOŽIJI...“	32
ISUSOVA MOLITVA: „POMILUJ ME, GREŠNOG!“	36
MOLITVA JE SUSRET SA BOGOM ŽIVIM	38
MOLITVA I VREME	54
KAKO DA BUDEMO HRIŠĆANI KADA SMO DALEKO OD HRAMA	73
PRAŠTANJEM OBNAVLJATI BOŽIJI LIK U BLIŽNJIMA.....	75
NEMOJMO SE SAMO ZVATI HRIŠĆANIMA, VEĆ BUDIMO HRIŠĆANI	78
„GOSPODE, BLAGOSLOVI ME ZA SVAKI NOVI DAN, I TAJ DAN BLAGOSLOVI ZA MENE!“	81

SVAKO VEČE, PRED SAN, STANI PRED BOGA I SVOJU SAVEST.....	83
„GOSPODE, BLAGOSLOVI ME ZA OVU NOĆ“	85
NISMO MI TI, VEĆ JE BOG TAJ KOJI IMA INICIJATIVU U NAŠOJ MOLITVI.....	87
U MOLITVI BUDI ISKREN DO KRAJA.....	90
MOLITVA GOSPODNJA – PUT ISTINE KOJI VODI U ŽIVOT VEČNI	92
OČENAŠ – PUT OD ZEMLJE DO NEBA, OD PROPASTI DO SPASENJA	97
RAZGOVARAJ SA GOSPODOM, RADOSNO I POVERLJIVO KAO SA PRIJATELJEM	101
SLEPI VARTIMEJ.....	109
MOLITVA U METEŽU	113

OBOŽENJE – CILJ ČOVEKOVOG ŽIVOTA.....	115
PREDGOVOR SRPSKOM IZDANJU	117
OBOŽENJE – CILJ ČOVEKOVOG ŽIVOTA.....	119
OVAPLOĆENJE BOŽIJE – RAZLOG ZA ČOVEKOVO OBOŽENJE	121
DOPRINOS PRESVETE BOGORODICE OBOŽENJU ČOVEKOVOM	124
CRKVA – MESTO ČOVEKOVOG OBOŽENJA.....	126
OBOŽENJE JE MOGUĆE KROZ NESTVORENE ENERGIJE BOŽIJE	129
PRETPOSTAVKE OBOŽENJA.....	133
ISKUSTVA OBOŽENJA.....	138
ZAŠTO MNOGI LJUDI NE USPEJU NA PUTU OBOŽENJA?..	142
CRKVA NAS SVOJIM DUHOVNIM RUKOVOĐENJEM UZVODI KA OBOŽENJU.....	145
POSLEDICE DUHOVNOG RUKOVOĐENJA KOJE NE VODI KA OBOŽENJU	147
ZAKLJUČAK.....	149

O MOLITVI

Mitropolit Antonije (Blum)

ŽIVOT I MOLITVA SU JEDNO

Život i molitva su potpuno neodvojivi. Život bez molitve je život kojem nedostaje njegova najvažnija dimenzija. To je život „površni“, bez dubine, život u dve dimenzije prostora i vremena. To je život koji se zadovoljava vidljivim, koji se zadovoljava našim bližnjim, ali bližnjim kao pojavom u fizičkom smislu, bližnjim u kojem ne otkrivamo svu neizmernost i večnost njegove sudbine. Značaj molitve je u tome da se samim životom otkrije i utvrdi činjenica da sve ima dimenziju večnosti i da sve ima meru beskonačnosti. Svet u kojem živimo nije bezbožni svet. Mi ga sami činimo profanim, ali je on u svojoj suštini izašao iz ruku Božijih, njega Bog voli. Njegova cena u Božjim očima je život i smrt Njegovog Jedinorodnog Sina i molitva svedoči da mi to znamo, da znamo da su svaki čovek i svaka stvar oko nas uzvišeni u očima Božjim: da ih On voli i da nam oni time postaju dragoceni. Ne moliti se znači ostavljati Boga izvan granica svega što postoji, i ne samo Njega, nego i sve ono što On znači za svet koji je stvorio, za ovaj svet u kojem živimo.

Često nam se čini da je teško uskladiti život i molitvu. To je zabluda, potpuna zabluda. Ona proističe iz naše pogrešne predstave i o životu i o molitvi. Smatramo da se život sastoji u tome da stalno budemo u nekom poslu, a molitva u tome da se negde osamimo i zaboravimo na sve i na bližnjeg i na situaciju u kojoj se kao ljudi nalazimo. A to nije tačno. To je kleveta i na život i na samu molitvu.

Da bi se naučio molitvi čovek pre svega treba da se nauči da bude solidaran sa čitavom ljudskom realnošću, sa čitavom realnošću čovekove sudbine i sudbine celog sveta i da je do kraja preuzme na sebe. U ovome je suština čina koji je Bog ostvario u Ova-ploćenju. U tome je sva punota onoga što nazivamo zastupništvo. Obično molitvu shvatamo kao učtivo podsećanje Boga na ono što je On zaboravio da učini. U stvarnosti, pak, ona se sastoji u tome da se načini korak koji će nas staviti u sam centar tragične situacije,

korak koji će biti sličan koraku Hrista Koji je jednom zauvek postao čovek. Moramo načiniti korak koji će nas staviti u centar situacije iz koje više nikuda nećemo moći da izađemo. Hrišćanska, Hristova solidarnost je istovremeno usmerena ka dva suprotstavljena pola: ovaploćeni Hristos, istiniti Čovek i istiniti Bog je do kraja solidaran sa čovekom kada se čovek u svom grehu obraća Bogu i do kraja je solidaran sa Bogom kada se On obraća čoveku. Ova dvostruka solidarnost čini da smo u izvesnom smislu tuđi obema taborima, a istovremeno jedinstveni sa oba tabora. U ovome je suština situacije u kojoj se Hrišćanin nalazi.

Reći ćete: „Pa šta da se radi?“ Dakle, molitva se rađa iz dva izvora: ili je to naša ushićena zadivljenost Bogom i delima Božjim: našim bližnjim i svetom koji nas okružuje bez obzira na sve njegove senke, ili je to osećanje naše, a naročito tuđe tragičnosti. Berđajev je rekao: „Kada sam ja gladan to je fizička pojava; ako je gladan moj sused to je moralna pojava.“ Upravo ovaj tragizam je u svakom trenutku pred nama: moj sused je uvek gladan; on nije uvek gladan hleba, ponekad je to glad za ljudskim gestom i nežnim pogledom. Upravo ovde počinje molitva – u ovoj saosećajnosti za predivno i tragično. Dok postoji ova saosećajnost sve je lako: lako nam je da se molimo u ushićenju i lako nam je da se molimo kad nas obuzima osećaj tragičnosti.

Da, a u drugo vreme? I u svako drugo vreme molitva i život moraju biti jedno. Nemam vremena da mnogo govorim o tome, ali evo šta bih jednostavno hteo da kažem: ustanite ujutru, stanite pred Boga i recite: Gospode, blagoslovi me i blagoslovi ovaj dan koji počinje,“ a zatim se odnosite prema čitavom tom danu kao prema daru Božijem i smatrajte sebe za Božijeg izaslanika u onom nepoznatom što dan koji počinje i šta jeste. Ovo znači nešto veoma teško: zapravo, da bez obzira na to šta da se desi tog dana – ništa nije tuđe volji Božijoj, sve je, bez izuzetka, po volji Njegovoj: okolnosti u koje je Bog pozeleo da nas stavi da bismo mi bili Njegovo prisustvo, Njegova ljubav, Njegova samilost, Njegov stvaralački um, Njegova hrabrost... I, osim toga, svaki put kad se sretete sa ovom ili onom situacijom vi ste onaj koga je Bog tu stavio da posluži kao Hrišćanin, da bude delić Tela Hristovog i delovanje

Božije. Ukoliko tako budete postupali lako ćete se okretati ka Bogu i govoriti: „Gospode, prosveti moj um, učvrsti i usmeri moju volju, daj mi srce plameno, pomози mi!“ U drugim trenucima moći ćete da kažete: „Gospode, hvala!“ I ukoliko ste razumni i umete da se zahvalite izbeći ćete glupost koja se zove taština ili gordost i čija je suština u tome da umišljamo da smo učinili nešto što smo mogli i da ne činimo. To je učinio Bog. Bog nam je poslao predivan dar dajući nam da to učinimo. A kada uveče ponovo stanete pred Boga i brzo u sećanju analizirate protekli dan moći ćete da veličate Boga, da Ga slavite, da Mu zahvaljujete, da plaćete zbog drugih i da plaćete zbog sebe. Ako na taj način počnete da sjedinjujete svoj život i molitvu među njima neće biti nikakvog nesklada i život će postati hrana koja će u svakom trenutku podsticati plamen koji će se sve više rasplamsavati i postajati sve sjajnije, i koji će vas same postepeno preobraziti u onu ognjenu kupinu o kojoj govori Sveto Pismo.

SVE JE U NAŠOJ VERNOSTI BOGU

U čemu je razlika između našeg odnosa prema veri i životu i odnosa ljudi koji su napustili Hrišćanstvo i prešli u drugu veru? Kod tih ljudi me ne zapanjuje samo to kolika je njihova ubeđenost u novo veroučenje i njegove intelektualne i emocionalne posledice, već i to sa kakvom ozbiljnošću se oni trude da žive u skladu sa svojom novom verom, Naročito me zapanjuje ozbiljnost i brižljiva strogost u ponašanju ljudi koji su postali muslimani, indusi ili budisti. Hoću da kažem da se oni trude da pravila svoje vere poštuju mnogo strožije nego što to čini većina Hrišćana.

Među Hrišćanima vlada mišljenje i to mišljenje je opravdano – da u uzajamnim odnosima, bilo između Boga i čoveka, bilo među ljudima, jedan od najvažnijih elemenata jesu prirodnost i iskrenost. Međutim, iskrenosti i prirodnosti nema uvek dovoljno da bi naš život bio dinamičan i celovit. Na primer, molitva bi trebalo da bude prirodni poriv naše duše, no iskustvo pokazuje da čoveka povremeno obuzima želja da se moli, a ipak molimo se neredovno. S vremena na vreme osećamo potrebu da učinimo dobro delo, a ipak ga ne učinimo. Jedna od stvari koje nam najviše nedostaju jesu usklađenost našeg prirodnog poriva za dobrom, pravdoljubivosti i verodostojnosti, sa jedne strane, i s druge strane, discipline koja bi nas vaspitala da budemo verni sopstvenoj pravdoljubivosti i učinila nas sposobnima da čuvamo svoju verodostojnost uvek ili barem gotovo uvek. Kad je reč, pre svega, o molitvi, naravno da Bogu ne pričinjava nikakvu radost kada je mi ispunjavamo mehanički, iz straha pred Njim ili u nadi da će nas zauzvrat za naše napore On, na ovaj ili onaj način, „nagraditi“. Odnosi ljubavi ne mogu biti odnosi roba ili najamnika. Ali, uz sve to postojanost u naporima se dostiže samo disciplinom. Sveti apostol Pavle potpuno jasno ukazuje na to kad govori da naše vežbanje u duhovnom životu mora da bude isto onako bespoštedno kao i treniranje atleta koji želi da pobjedi. Isto se može reći i za naučnika ili za bilo kog čoveka koji